

deelnemende landen bestaande tradities en structuren hebben het ESCB ertoe genoopt de in aanmerking komende zekerheden op te delen in twee verschillende lijsten. De eerste lijst bestaat uit verhandelbare schuldbewijzen die voldoen aan de criteria die zijn vastgesteld door de ECB en aanvaard worden in het hele eurogebied. Op de tweede lijst kon elke NCB de al dan niet verhandelbare activa laten opnemen die van bijzonder belang zijn voor haar nationale financiële markt en waarvoor door de ECB goedgekeurde selectiecriteria worden gebruikt.

Al die activa kunnen door de tegenpartijen grensoverschrijdend worden aangewend. Ondanks een gestage toename van het gebruik van grensoverschrijdende zekerheden, bestaat het grootste deel van het in het kader van het Eurostelsel gebruikte onderpand uit binnenlandse activa. Van de door de Belgische tegenpartijen gevestigde zekerheden bestond in 2001 gemiddeld minder dan 15 pct. uit buitenlandse activa.

Als gevolg van de snelle structurele veranderingen in de financiële markten en de voortschrijdende harmonisering binnen het eurogebied, is een geleidelijke aanpassing van de beschikbare pool van onderpand noodzakelijk. Momenteel wordt dan ook de mogelijkheid onderzocht om de bestaande tweevoudige lijst te vervangen door slechts één lijst die voor het hele Eurostelsel van toepassing is.

Ten slotte wordt verwacht dat het toekomstige Bazelse kapitaalakkoord inzake de minimale kapitaalvereisten waaraan banken moeten voldoen om het kredietrisico te dekken, gevolgen kan hebben voor de beleenbare activa bij de kredietverlening door de NCB's.

1.5.2 *Beheer van de goud- en deviezenreserves*

Doelstellingen en beheersprincipes

De goud- en deviezenreserves van de Bank bedroegen eind december 2001 11,1 miljard

euro. Deze reserves stellen de Bank met name in staat haar activa te diversifiëren en te voorzien in specifieke behoeften in het kader van haar betrekkingen met de ECB en andere internationale instellingen zoals het IMF en de BIB.

Bij het beheer van de reserves wordt gestreefd naar een maximalisering van het rendement en wordt tevens rekening gehouden met hoge eisen inzake veiligheid en liquiditeit van de beleggingen.

De besluitvorming terzake vindt plaats op drie niveaus. Het Directiecomité bepaalt de algemene beleidslijnen en de preferenties op de middellange termijn wat de arbitrage tussen risico en rendement betreft. Dit behelst in essentie de bepaling van de valutasamenstelling van de deviezenreserves, de «neutrale» positionering inzake renterisico, de lijst van toegestane instrumenten en transacties, de criteria voor de selectie van de tegenpartijen, en de limieten voor het kredietrisico. Deze beleidsvoorkeuren worden vertaald in de referentieportefeuilles (één voor elke valuta), die de maatstaf vormen voor de meting van de resultaten van een actief beheer. De ruimte die daarvoor beschikbaar is, meer bepaald inzake maximale afwijkingen in termen van renterisico, wordt eveneens vastgesteld door het Directiecomité. Afwijkingen in de valutasamenstelling zijn niet toegestaan.

Het actieve beheer gebeurt in twee stappen. Binnen de door het Directiecomité vastgestelde bandbreedtes bepaalt het Beleggingscomité de preferenties op de korte termijn, rekening houdend met de huidige en verwachte situaties op de markt. Het Beleggingscomité, dat maandelijks bijeenkomt, wordt voorgezeten door de directeur die het departement Financiële markten onder zijn bevoegdheid heeft. De posities van het Beleggingscomité, die voornamelijk betrekking hebben op het renterisico, komen tot uiting in de samenstelling van een tactische referentieportefeuille.

Het dagelijkse en feitelijke beheer van de portefeuilles, ten slotte, wordt waargenomen door

als gevolg van een daling van de rendementen op de euro-obligatiemarkt. Deze netto meerwaarde bestaat, enerzijds, uit een niet-gerealiseerde meerwaarde van € 49,3 miljoen, opgenomen in de post 12 «Herwaarderingsrekeningen» op de passiefzijde en, anderzijds, uit een niet-gerealiseerde minderwaarde van € 2,2 miljoen ten laste genomen van het resultaat.

8. VORDERINGEN BINNEN HET EUROSISTEEM

8.1 Deelneming in het kapitaal van de ECB

De volgestorte deelneming van de Bank in het kapitaal van de Europese Centrale Bank (€ 5 miljard) bedraagt € 143,3 miljoen, of 2,8658% van dat kapitaal. Dat percentage is onveranderd gebleven sinds 1999.

8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves

Deze subpost heeft betrekking op de vordering in euro ten belope van € 1.432,9 miljoen die de Bank heeft uitstaan op de ECB ten gevolge van de overdracht, begin 1999, van een deel van haar externe reserves aan deze Instelling (85% in vreemde valuta en 15% in goud).

Het gedeelte in vreemde valuta luidde voor 90% in USD en voor 10% in JPY.

De vergoeding op de vordering in euro belooft 85% van de marginale rente van de basisherfinancieringstransacties.

De overgedragen reserves worden nog altijd beheerd door de Bank, maar voor rekening van de Europese Centrale Bank. Ze verschijnen niet in de balans maar wel in de posten buiten balansstelling.

Het mechanisme waarbij wordt afgezien van een bedrag van ten hoogste 20% van de vordering in euro ingeval de ECB verlies lijdt, moest niet worden aangewend in 2001, aangezien de resultatenrekening van de ECB dit boekjaar werd afgesloten met een winst (zie de post buiten balansstelling «Verbintenis ter dekking van het eventuele verlies van de ECB»).

8.3 Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)

Deze subpost omvat, in voorkomend geval, de nettovordering van de Bank op de Europese Centrale Bank ten gevolge van de via TARGET verrichte grensoverschrijdende betalingen en de nettovordering in verband met de correspondentenrekeningen (zie toelichting bij de subpost 9.2 op de passiefzijde).

Deze subpost omvat tevens de vordering op de ECB die voortvloeit uit de samenvoeging en de verdeling van de monetaire inkomsten binnen het Eurosysteem. Op 31 december 2001 bedraagt die vordering € 0,2 miljoen (zie toelichting bij de subpost I 4 van de resultatenrekening).